

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1521204625
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1521204625.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa R. N., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec W. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 9, XXX XX D., zastúpený JUDr. Miroslavom Ivanovičom, advokát so sídlom Štúrova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 42 204 135, a matka E. N., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. 9, XXX XX D., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 61P/279/2021-37, zo dňa 09.12.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V, uznesením zo dňa 09.12.2021, č.k. 61P/279/2021-37, zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zákazu styku matky s maloletou. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia, listinnými dôkazmi k nemu pripojenými, obsahom spisu sp. zn. 38P/60/2017, vyhodnotiac ho ako nedôvodný, keď nevzhladol potrebu bezodkladne upraviť pomery medzi rodičmi a maloletou v otcom požadovanom smere. Zdôraznil, že zákaz styku rodiča s dieťaťom je vážnym zásahom do rodičovských práv a povinností v zmysle obmedzenia ich výkonu, preto je nevyhnutné zohľadňovať konkrétnu situáciu a osobitné okolnosti prípadu. Skonštatoval, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, sú v rozvodovom konaní a maloletá sa vo veku trinásť rokov nachádza v osobnej starostlivosti otca, pričom jej styk s matkou sa spravuje právoplatným uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 61P/121/2021-61 zo dňa 24.06.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/242/2021-141 zo dňa 31.08.2021 za prítomnosti otca. Poukázal na právo dieťaťa udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi a zdôraznil, že jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča, resp. obmedzenie styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia v záujme dieťaťa. Dospel k záveru, že otec neosvedčil existenciu takého závažného problému a v takej miere a intenzite, aby bolo potrebné pristúpiť k zákazu styku matky s maloletou neodkladným opatrením. V danom prípade z otcom ponúknutých dôkazov, ale aj z poručenských spisov maloletej vyplýva, že matka je nebezpečná najmä pre seba, otec disponuje širokým spektrom nástrojov, aby maloletú chránil a bol jej oporou (rodičia sa zhodli na odbornej pomoci pre maloletú u MUDr. Z., ktorú by mal otec pre maloletú intenzívne využívať, aby maloletá netrpela aktuálnymi pocitmi a obavami napríklad z polície a pod., otec má byť vždy prítomný na styku a v prípade, že by maloletej hrozilo nebezpečenstvo zo strany matky, má právo tento aj predčasne ukončiť). Maloletá potrebuje byť v kontakte s matkou, ktorá sa však má na styk dostaviť v kompenzovanom stave a samozrejme bez

vplyvu alkoholu. Apeloval na obidvoch rodičov, aby mali na zreteli záujem maloletej, matka by v prvom rade mala prehodnotiť svoj prístup k maloletej tak, ako odporúča znalec, k čomu môžu pristúpiť obaja rodičia aj bez súdom nariadeného výchovného opatrenia, prípadne vyhľadať odbornú pomoc. Dôvodil, že inštitút neodkladného opatrenia predpokladá absenciu vážnejších pochybností o potrebe a dôvodnosti jeho uplatnenia. Keďže dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia musí byť zjavná zo samotného návrhu na jeho nariadenie, resp. aj z písomných dôkazov k nemu pripojených, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať výstižný popis skutočností objasňujúcich stav a pomery účastníkov v čase rozhodovania súdu a tieto tvrdenia musia byť riadne osvedčené. V návrhu popísané skutočnosti nemôžu vyvolávať pochybnosti o bezodkladnej potrebe využitia procesného inštitútu neodkladného opatrenia, pretože tento sa má uplatňovať len výnimočne, a to výlučne len v prípadoch riadneho preukázania stavu bezodkladnej potreby úpravy pomerov tak, aby sa zamedzilo jeho zneužitiu, čo sa v danom prípade nestalo. Vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), § 2 ods. 1, zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP).

3. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu odvolanie otec podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP, navrhujúc ho zmeniť a vyhovieť jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštalácie, že má byť zárukou toho, aby maloletá v jeho prítomnosti nebola matkou ohrozovaná, pokiaľ sa táto dostaví na styk pod vplyvom alkoholu a bude agresívna a styk neumožniť alebo ho predčasne ukončiť. Súd prvej inštalácie zamietnutím jeho návrhu maloleťu vystavuje ohrozujúcemu správaniu matky, ku ktorému dochádza prakticky na každom stretnutí a on môže zakročiť až vtedy, keď už sa maloletá stane obeťou takéhoto správania matky. Súd prvej inštalácie neposkytol maloletej náležitú ochranu, ale núti ju opakovane sa vystavovať situáciám, ktoré sú pre ňu krajne nevhodné a majú negatívny dopad na jej fyzické aj psychické zdravie. Mal za to, že matka nemá reálny záujem budovať si vzťah s maloletou, venovať sa jej a byť pre ňu oporou. Navyše je jednoznačne zrejmé, že správanie matky sa prejavuje stupňujúcou sa agresivitou, ktorá už nesmeruje len voči nemu ale aj voči maloletej, od verbálnych útokov a vydierania prešla k fyzickým napadnutiam, spočívajúcich v kmásaní maloletej za bundu, šklbaní, strkaní. Maloletá sa na stretnutiach s matkou zúčastňuje výhradne preto, že musí rešpektovať súdne rozhodnutie. Matka sa maloletej vyhráža privolaním polície alebo nasťahovaním sa do spoločnej domácnosti (nahrávka zo dňa 25.12.2021). Na stretnutiach spôsobuje maloletej nové traumy s ktorými sa nemá šancu vyrovnávať, čo sa prejavilo už aj na jej prospechu v škole a samotnom správaní. Navrhol aby maloletá, ktorá je vo svojom veku schopná vyjadriť svoj názor, bola pred rozhodnutím odvolacieho súdu vypočutá kolíznym opatrovníkom. Predložil správu pediatričky MUDr. Kataríny Šimovičovej zo dňa 27.12.2021 obsahujúcej konštatovanie, že maloletá schudla 2 kg pre stresujúci vzťah s matkou, že sa stretnutí s ňou bojí a sú pre ňu mimoriadne zaťažujúce.

4. Matka a kolízny opatrovník písomné vyjadrenie k odvolaniu otca nepodali.

5. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie otca dôvodné nie je.

6. Odvolací súd poukazuje na správny výklad účelu a podmienok inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštalácie s ktorým sa stotožnil. Dopíňa, že dokazovanie má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. To znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza.

7. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, vrátane pripojených spisov sp.zn 61P/49/2021, 61P/121/2021, ako aj obsahom znaleckého posudku znalca Mgr. Martina Balka č. 49/2021 zo dňa 09.11.2021, dospel v súlade s vysloveným právnym názorom súdu prvej inštalácie k záveru, že potreba dočasnej úpravy pomerov zákazom styku matky s maloletou osvedčená nebola. Dôvody návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj jeho odvolacie námietky, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú takýto zásah súdu bez vykonania potrebného dokazovania odvolací súd zohľadniť nemohol. Poukazuje na uznesenie o neodkladnom opatrení č.k. 61P/121/2021-61 zo dňa 24.06.2021 v spojení s uznesením

Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/242/2021-141 zo dňa 31.08.2021, v zmysle ktorého je výkon rodičovských práv matky obmedzený na niekoľko hodín týždenne, keď jej styk s maloletou je upravený za prítomnosti otca každú stredu od 15.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 13.00 hod. do 19.00 hod.. Tieto súdne rozhodnutia o obmedzení kontaktu matky s maloletou reflektovali na osvedčené skutkové okolnosti uvádzané rodičmi do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 31.08.2021. Pokiaľ ide o návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 25.11.2021, ktorým sa otec domáha úplného zákazu styku matky s maloletou, odvolací súd aj s poukazom na jeho odvolacie dôvody (otec v odvolaní neprednáša nové dôvody a nepredkladá nové dôkazy), posudzoval zmenu pomerov od posledného rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, ktoré by svedčali pre jeho zrušenie a nariadenia nového neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere. Otec v návrhu zhŕňa obdobie, ktoré už súdy vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyhodnocovali, a tie, na základe ktorých je potrebné posudzovať osvedčenie zmeny pomerov opisuje v bode 29 a nasl. návrhu, ktoré čiastočne zopakoval v odvolaní. Odvolací súd zhodne s právnym záverom súdu prvej inštancie udáva, že otcom uvádzané skutkové okolnosti (zo dňa 03.11.2021, 13.11.2021, 24.11.2021), vrátane v spise sa nachádzajúcej nahrávky, nesvedčia pre prijatie záveru, že bez vykonania potrebného dokazovania je možné rozhodnúť o okamžitom zákaze styku matky s maloletou a zamedziť im tak v akomkoľvek kontakte. Aj keď odvolací v žiadnom prípade nezľahčuje nevhodné správanie sa matky k maloletej, ktoré napokon potvrdzujú aj závery znaleckého posudku, takéto rozhodnutie by bolo predčasné a mohlo by znamenať pre maloletú skôr ujmu ako želaný pozitívny vplyv, keď dôvodom okrem zrejme nevhodného správania sa matky je najmä neschopnosť rodičov usporiadať svoje vzájomné partnerské a rodičovské pomery a prísť k spoločným či individuálnym konaniam na zmiernenie vzájomného konfliktu a obnoveniu aspoň primeranej komunikácie. V tomto štádiu konania aj vzhľadom na zistenia a závery znalca Mgr. Martina Balka, nevyplýva dôvodnosť vyslovenia okamžitého zákazu styku matky s maloletou. Otec takéto okolnosti neosvedčil, napr. nepredložil stanovisko školy o údajnom zhoršení prospechu a jeho dôvodoch, prípadne správu MUDr. Grečnerovej s ktorou by rodičia po dohode mali spolupracovať, pričom vyjadrenie detskej lekárky MUDr. Kataríny Šimovičovej zo dňa 27.12.2021, v jej správe z preventívnej prehliadky nebolo možné zohľadniť, keď jej tvrdenia o zdravotnom stave maloletej nevyplývajú zo žiadnych jej odborných zistení.

8. Otcom uvádzané dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v konaní a správaní sa matky vo vzťahu k maloletej pri realizácii ich styku v aktuálne obmedzenom rozsahu budú predmetom dokazovania súdom prvej inštancie v konaní vo veci samej, vrátane zisťovania názoru maloletej. Pokiaľ matka nezmení svoje správanie a prístup k maloletej a nebude plnohodnotne využívať čas predbežne určeného styku, môže to indikovať dôvody na jeho zúženie, avšak nateraz nejde o zistenie tak závažných okolností, ktoré by osvedčovali potrebu úplného zákazu styku ako to otec navrhuje a zároveň, že takéto riešenie je aktuálne aj nevyhnutné pre ochranu záujmov maloletej.

9. Odvolaciemu súdu sa skôr v tomto štádiu konania javí ako nevyhnutná potreba intervencie súdom prvej inštancie prostredníctvom inštitútu výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 Zákona o rodine, uložením výchovného opatrenia rodičom alebo aj osobitne matke alebo kombináciou výchovných opatrení, za účelom nápravy nežiaduceho stavu pri porušovaní povinností rodičov súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností alebo zneužívania týchto práv. Vyhodnotenie výsledku a priebehu výchovného opatrenia (tak ako to odporúča aj znalec), môže prispieť k zlepšeniu kvality vzájomných vzťahov medzi matkou a maloletou, ako aj rodičovských kompetencií rodičov a tiež k prijatiu záveru o najvhodnejšej úprave pomerov v konečnom rozhodnutí.

10. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).